

Toiminnan jatkuvuus - käytännön näkökulma

Juha Pietarinen

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Jatkuvuudenhallinnan syvin olemus

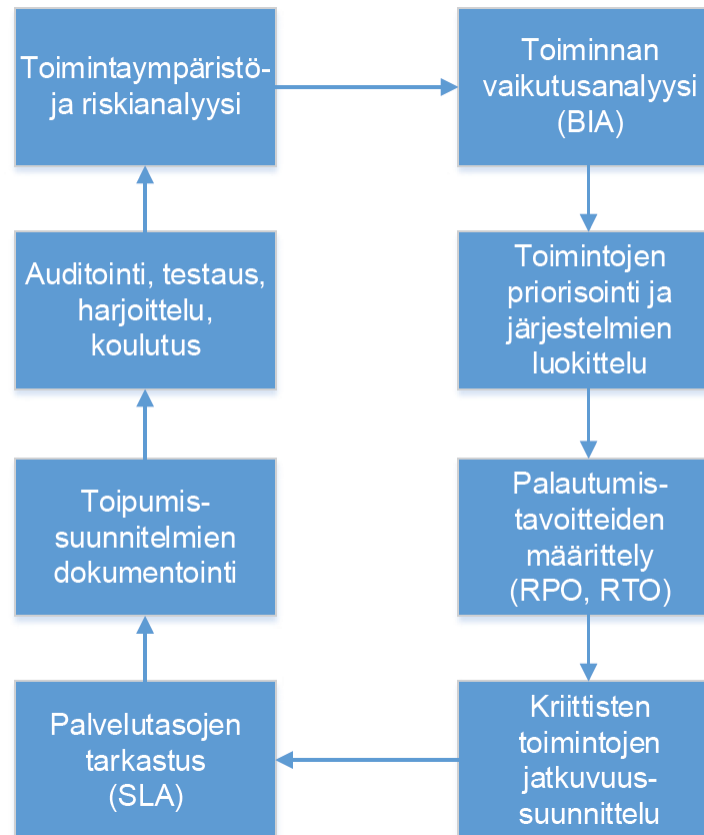
- Se on sitä, että asiat harkitaan etukäteen ja kuvitellaan tapaus sikseenkin elävästi, että kun se kerran tapahtuu, on reitit selvät. Tätä lajia on harvalla suotu. Jolla sitä on, niin pitäköön hyvänään!
- Mutta tässä lajissa on kaksi pahaa vikaa; asia jää huvikseen tapahtumatta tai se sattuu eri tavalla. Joka arvaa ottaa nämäkin huomioon, sille on maailmanranta kevyt kiertää...
- Sitä on kaukoviisaus
- Näin ajatteli Havukka-ahon ajattelijä Konsta Pylkkänen

Toiminnan jatkuvuuden hallinta

Valtionhallinnon tieto- ja kyberturvallisuuden johtoryhmä
– VAHTI 2/2016

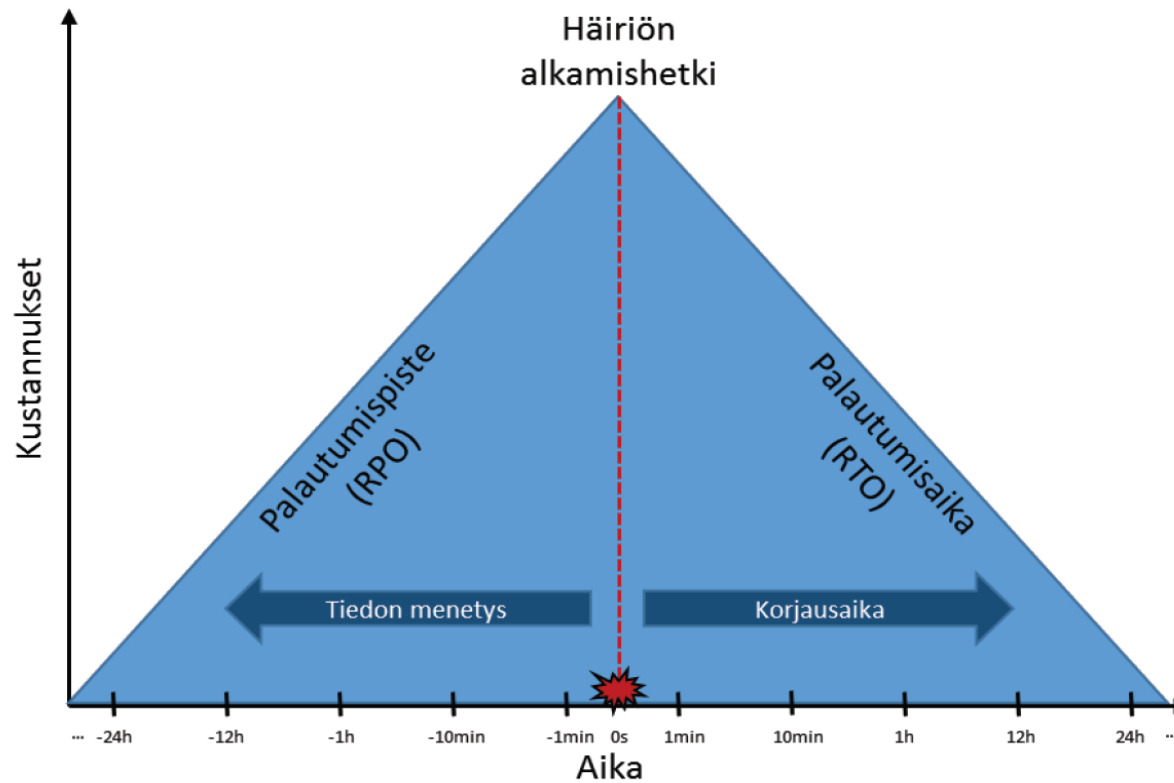
Jatkuvuussuunnittelun toteutus

Jatkuvuussuunnittelun toteutus

- Toimintaympäristö ja riskien arviointi
 - Esim. Suomen kansallinen riskiarvio 2015
- Organisaation ja prosessien asemointi
 - Esim. yhteiskunnan elintärkeät toiminnot, BIA
- Toimintojen priorisointi
 - Myös substanssiprosessien vaatimat yhteiset palvelut ym.
- Palautumistavoitteiden määrittely, palvelutasot
 - RPO, RTO, SLA

Palautusmistavoitteiden määrittely

Valtiokonttorin jatkuvuudenhallintajärjestelmä

Toimipisteiden pelastussuunnitelmat

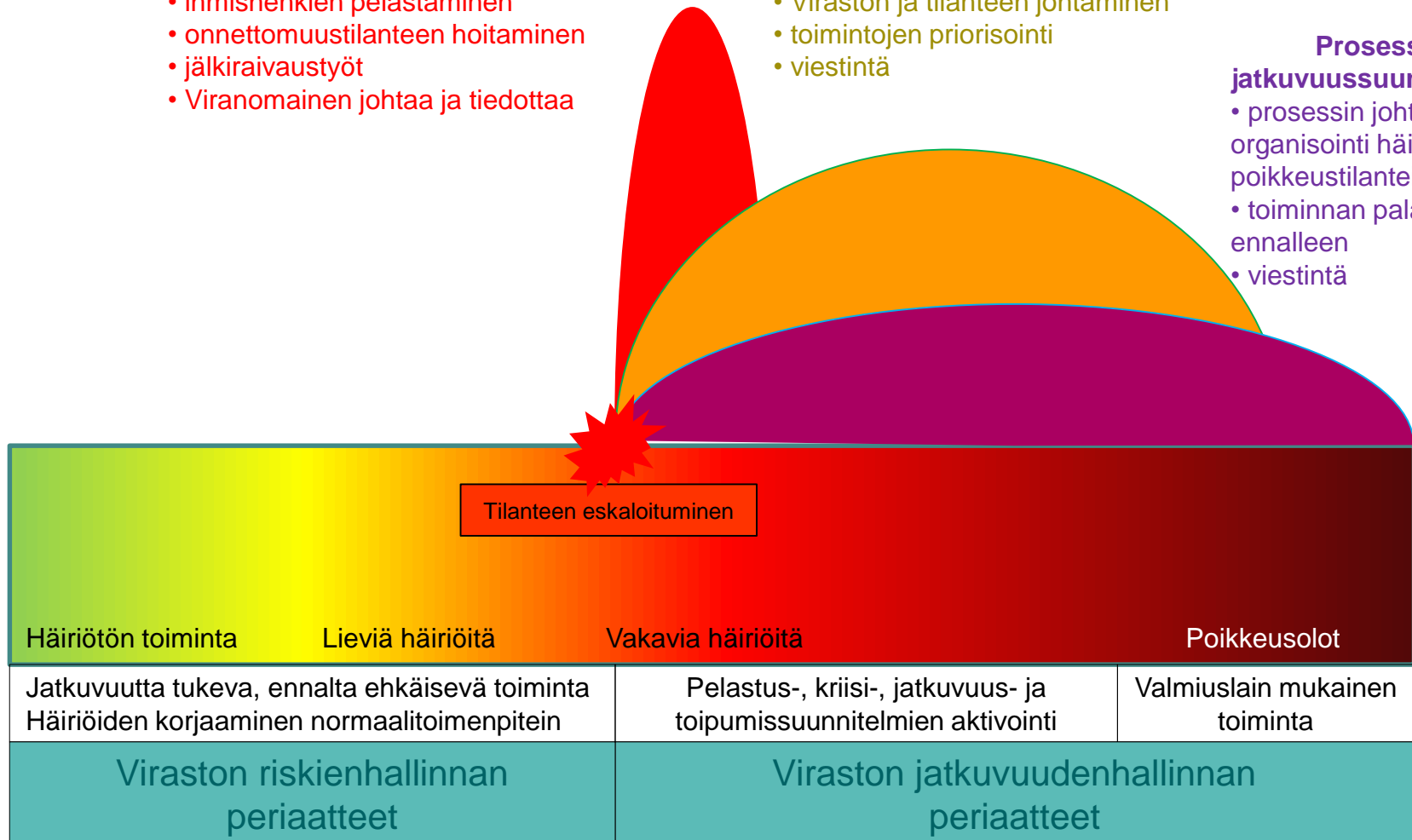
- ihmishenkien pelastaminen
- onnettomuustilanteen hoitaminen
- jälkiraivaustyöt
- Viranomaisen johtaa ja tiedottaa

Viraston kriisi- ja -viestintäsuunnitelma

- Viraston ja tilanteen johtaminen
- toimintojen priorisointi
- viestintä

Prosessien jatkuvuussuunnitelmat

- prosessin johtaminen ja organisointi häiriö- ja poikkeustilanteissa
- toiminnan palauttaminen ennalleen
- viestintä

Jatkuvuuden hallinnan periaatteet

- Lähtökohtana prosessien kuvaukset, riskianalyysit ja riippuvuudet muista toiminnoista/järjestelmistä (kustannustehokkuus)
- Viraston toiminnot ja niiden kannalta kriittiset tietojärjestelmät priorisoidaan
 - Niille laaditaan jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmat
 - Muille soveltuvin osin
- Skenaariot
 - Toimitilat ei käytössä
 - Henkilöstö ei käytössä
 - Tietoliikenteen tai –järjestelmien vakavat häiriöt
 - Merkittävä palvelutoimittaja tai vastapuoli ei ole käytettävissä

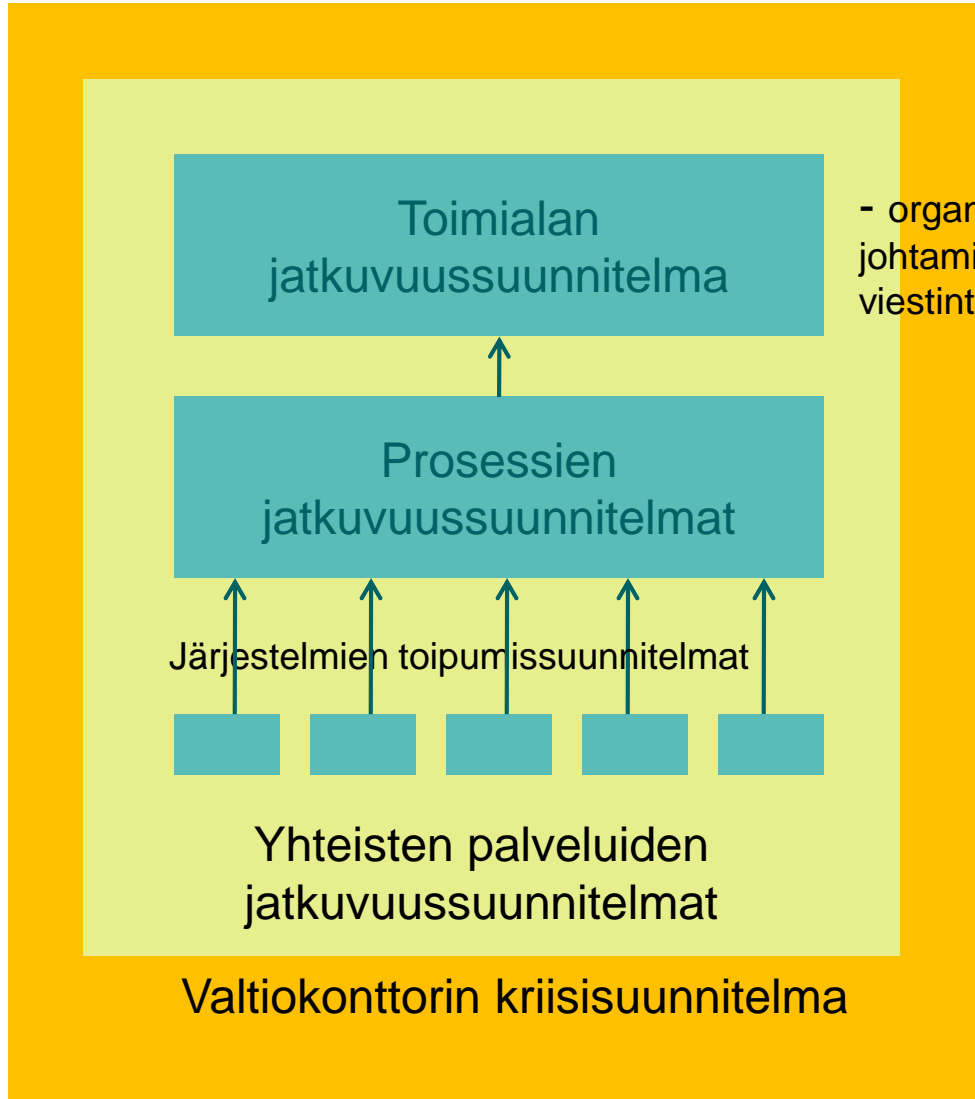
Jatkuvuussuunnittelun skenaariot

- **Valtiokonttorin toimitilat tai merkittävä osa niistä ei ole käytössä** (voimahuollon tai yhdyskuntatekniikan vakavat häiriöt, onnettomuudet, luonnon ääri-ilmiöt, ympäristöuhkat, terrorismi, sotilaallisen voimankäyttö)
- **Valtiokonttorin henkilöstö, merkittävä osa siitä, ylin johto tai avainhenkilöt eivät ole käytettävissä** (kuljetuslogistiikan vakavat häiriöt, elintarvikehuollon vakavat häiriöt, väestön terveyden ja hyvinvoinnin vakavat häiriöt, suuronnettomuudet, luonnon ääri-ilmiöt ja ympäristöuhkat, terrorismi ja muu yhteiskuntajärjestystä vaarantava rikollisuus, sotilaallisen voiman käyttö)
- **Tietoliikenteen tai –järjestelmien vakavat häiriöt** (kyberuhkat, voimahuollon tai yhdyskuntatekniikan vakavat häiriöt, onnettomuudet, luonnon ääri-ilmiöt, terrorismi, sotilaallisen voimankäyttö)
- **Merkittävä palveluntoimittaja, vastapuoli, sidosryhmä tms. ei ole käytettävissä** (rahoitus- ja maksujärjestelmän vakavat häiriöt, julkisen talouden rahoituksen saatavuuden häiriintyminen, voima-huollon tai yhdyskuntatekniikan vakavat häiriöt, onnettomuudet, luonnon ääri-ilmiöt, ympäristöuhkat, terrorismi, sotilaallisen voimankäyttö)

Jatkuvuuden hallinnan periaatteet

- Käytössä on tarpeelliset varatilat ja –järjestelmät
- Yhteisten palveluiden jatkuvuudenhallinnasta vastaavat niitä hoitavat yksiköt keskitetysti
- Tarvittaessa keskeytetään kehittämishankkeet, erikseen valitut palvelut ja tukitoiminnot

Prosessin jatkuvuussuunnittelu

- organisoituminen, yhteystiedot johtaminen, yhteiset toimintamallit viestintä ym.

Henkilöstön tietoisuus, Vahti barometri 2017

Taulukko 9. Häiriötilanteissa toimimiseen saatu ohjeistus.

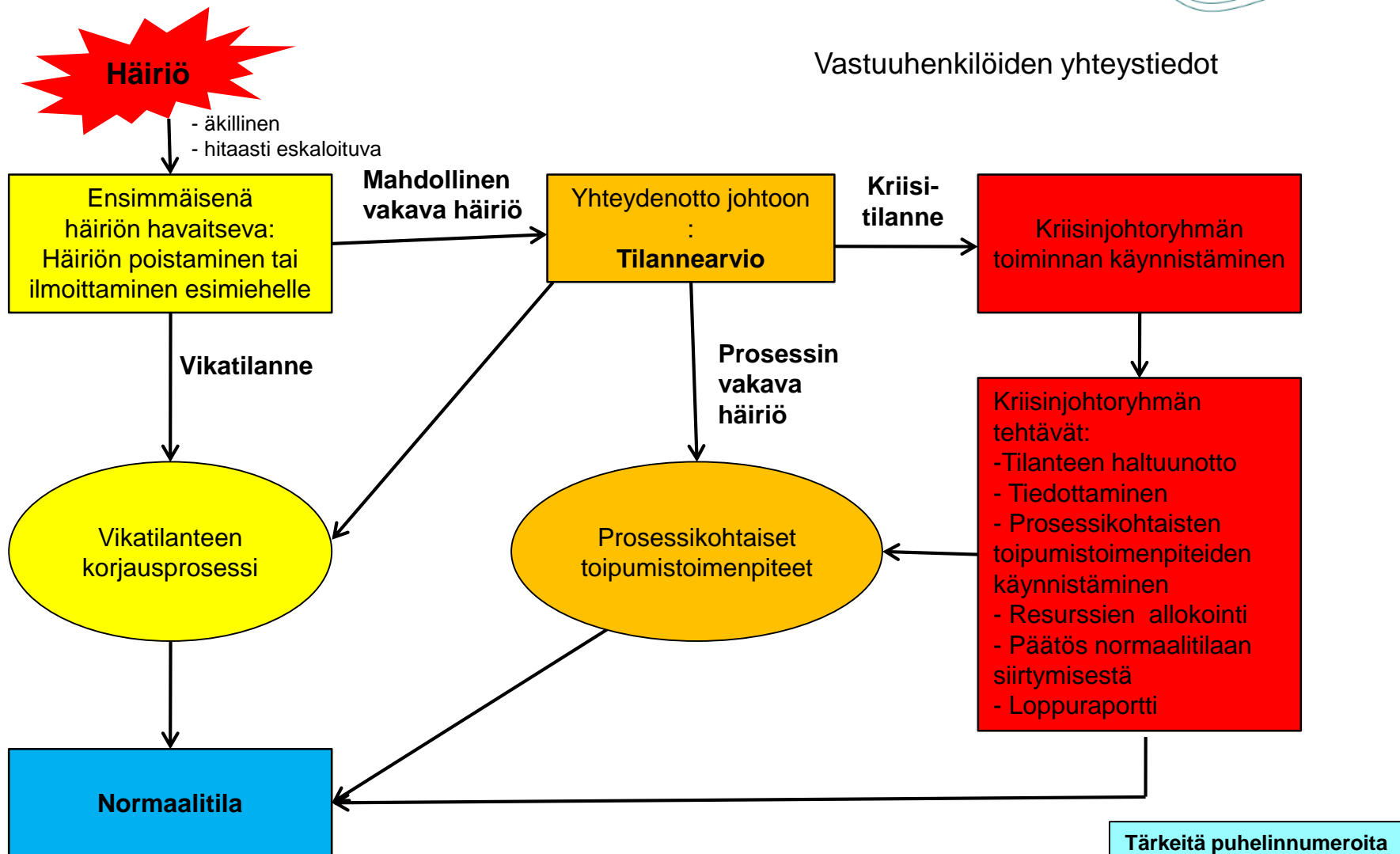
Ohjeistus	Kaikki (8123)	%	Valtio (3581)	%	Kunnat (3434)	%	liraanhoitopiirit (79)	%
Olen saanut	3917	48,20 %						
En ole saanut	3113	38,30 %	Ei ole saanut ohjeistusta 38,3%					
En tarvitse	151	1,90 %						

Taulukko 10. Häiriötilanteissa toimimiseen saatu koulutus.

Koulutus	Kaikki (8123)	%	Valtio (3581)	%	Kunnat (3434)	%	liraanhoitopiirit (79)	%
Olen saanut	945	11,60 %						
En ole saanut	2584	31,80 %	Ei ole saanut koulutusta 31,8%					
En tarvitse	198	2,40 %						

- Koulutus, koulutus, koulutus
- Harjoittelu, harjoittelu, harjoittelu

Häiriötilanteen hoitaminen

Turva-auto radalle?

Onko organisaatio ja/tai johtaja valmis nopeasti keskeyttämään kilpailun?

Jos jatkuvuuden hallinta on kunnossa, ei tarvitse jälkiviisastella

Jälkiviisaus

Kaikista paras ja imelin viisauven laji on jälkiviisaus, sillä alalla saahaan eniten aikaan.

Siinä on tapaus mennyttä aikakautta, mutta se kuvitellaan esiintulevaksi ja sakilla setvitään, miten olisi parasta käyttäytyä

Tässä lajissa on ihminen viisaimmillaan...

Jälkiviisaan silmä on somassa paikassa, se kahtoo taaksepäin...

Veikko Huovinen: Havukka-ahon ajattelija (1952)

”Joka arvaa ottaa nämäkin huomioon, sille on maailmanranta kevyt kiertää...”

Kysymyksiä ja kiitos!